

**Χαιρετισμός Προέδρου Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων
Κύπρου**

Δρ. Χρίστου Μηνά

**Διάσκεψη Τύπου για την ολοκλήρωση του τριετούς
προγράμματος στήριξης ατόμων ΥΤΧ που κάνουν χρήση
ψυχοδραστικών ουσιών «Cyprus Safe Horizon II»**

23 Οκτωβρίου 2025, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

Αγαπητοί συνεργάτες

Κυρίες και κύριοι,

Εκ μέρους της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου θα ήθελα να σας καλωσορίσω όλους στη διάσκεψη τύπου ενόψει της ολοκλήρωσης του τριετούς προγράμματος στήριξης ατόμων υπηκόων τρίτων χωρών που κάνουν χρήση ψυχοδραστικών ουσιών Cyprus Safe Horizon II και να σας ευχαριστήσω για την εδώ παρουσία σας. Ως ΑΑΕΚ θεωρούμε αναγκαιότητα την συνεργασία διαφόρων φορέων για την προώθηση και εφαρμογή δράσεων οι οποίες ενημερώνουν, ευαισθητοποιούν και στηρίζουν τους πολίτες σε θέματα δημόσιας υγείας. Αναγνωρίζουμε ότι η διαχείριση της μετανάστευσης είναι εξαιρετικά δύσκολη από πολιτική άποψη υπό τις παρούσες συνθήκες, εφόσον σημαντικός αριθμός ατόμων εξακολουθεί να προέρχεται από χώρες που πλήττονται από συγκρούσεις. Αυτό δημιουργεί την υπόθεση ότι πολλοί από αυτούς θα πληρούν πράγματι τις προϋποθέσεις για προστασία.

Ανεξάρτητα από την αιτία της μετανάστευσής τους, οι μετανάστες ή τα εκτοπισμένα άτομα είναι από τα πιο περιθωριοποιημένα παγκοσμίως. Η ευαλωτότητα τους τους καθιστά ευπαθείς στην εκμετάλλευση και την κακοποίηση, έρχονται αντιμέτωποι με τις αρχές επιβολής του νόμου και συχνά προσεγγίζονται από εγκληματίες λόγω της περιορισμένης πρόσβασης σε βασικές εγκαταστάσεις. Οι μετανάστες είναι επίσης επιρρεπείς στην ξενοφοβία και τον στιγματισμό.

Πολλοί πρόσφυγες και μετανάστες αντιμετωπίζουν χειρότερα αποτελέσματα υγείας από τους πληθυσμούς υποδοχής. Η αντιμετώπιση των αναγκών υγείας τους αποτελεί, επομένως, παγκόσμια προτεραιότητα στον τομέα της υγείας και αναπόσπαστο μέρος της αρχής του δικαιώματος στην υγεία για όλους. Το κλειδί είναι να ενισχυθούν και να διατηρηθούν τα συστήματα υγείας διασφαλίζοντας ότι είναι ευαίσθητα στους πρόσφυγες και τους μετανάστες και χωρίς αποκλεισμούς.

Τα αποτελέσματα για την υγεία επηρεάζονται από μια σειρά καθοριστικών παραγόντων. Ωστόσο, οι πρόσφυγες και οι μετανάστες αντιμετωπίζουν πρόσθετους καθοριστικούς παράγοντες, όπως το επισφαλές νομικό καθεστώς, διακρίσεις, κοινωνικούς, πολιτιστικούς, γλωσσικούς, διοικητικούς και οικονομικούς φραγμούς, έλλειψη πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματα υγείας, χαμηλός γραμματισμός σε θέματα υγείας και φόβος κράτησης και απέλασης.

Για όλους αυτούς λοιπόν τους λόγους, η πρόσβαση των μεταναστών στα προγράμματα θεραπείας και σε άλλες παρεμβάσεις μείωσης της βλάβης που συνδέεται με τη χρήση ουσιών θεωρούνται προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής για Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028. Απώτερος στόχος μας είναι η αύξηση και βελτίωση της προσβασιμότητας στη θεραπεία, μέσω της ανάπτυξης, της ενίσχυσης και της διασφάλισης παρεμβάσεων προσαρμοσμένων στις ανάγκες των μεταναστών.

Για την επιτυχή ενσωμάτωση της ευάλωτης ομάδας των εθνικών μεταναστών στη θεραπεία και την κοινωνική τους αποκατάσταση η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προώθησε την εφαρμογή τριετούς προγράμματος με εξειδικευμένες προσεγγίσεις για τους εθνικούς μετανάστες που διαμένουν στα Κέντρα Υποδοχής και Φιλοξενίας Κοφίνου της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Εσωτερικών. Περισσότερα για το πρόγραμμα “Cyprus Safe Horizon II” που εφαρμόζεται την τελευταία τριετία από την ΚΕΣΥΨΥ θα μας παρουσιάσουν αργότερα οι εκλεκτοί συνεργάτες.

Απώτερος στόχος του εν λόγω προγράμματος είναι η αποτροπή ή ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών της χρήσης που πιθανόν συνδέονται με τις ιδιαίτερες ψυχοκοινωνικές συνθήκες που ενδέχεται να βιώνουν ευάλωτες εθνοτικές ομάδες στα Κέντρα

υποδοχής και φιλοξενίας καθώς επίσης και την ενίσχυση κινήτρου για παραπομπή, την επίτευξη ενεργούς συμμετοχής στη θεραπεία και την κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων και των οικογενειών τους.

Προτού κλείσω θα ήθελα να αναφερθώ σε κάποια τελικά συμπεράσματα και μελλοντικές παρεμβάσεις που θα προωθήσει η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου μέσα στην επόμενη τριετία. Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για συνεχή στήριξη μέσω εξειδικευμένων παρεμβάσεων για ευάλωτες ομάδες όπως αυτή των μεταναστών, η ΑΑΕΚ θα προβεί:

1. στην ανάπτυξη και εφαρμογή μηχανισμού έγκαιρου εντοπισμού και παραπομπής στη θεραπεία,
2. στην προώθηση και εφαρμογή προγραμμάτων προσέγγισης στο δρόμο (outreach) και μείωσης της βλάβης για μετανάστες που διαμένουν εκτός των κέντρων υποδοχής και φιλοξενίας,
3. στην διαβούλευση για καθιέρωση συμβουλευτικών κέντρων στα κέντρα υποδοχής και φιλοξενίας,
4. στην συμπερίληψη ομάδων μεταναστών στα θεραπευτικά προγράμματα για κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών,
5. και στην παροχή εκπαίδευσης στη θεραπεία βασιζόμενη στο τραύμα για τους επαγγελματίες που παρέχουν υπηρεσίες στο χώρο των εξαρτήσεων.

Είναι υποχρέωση μας λοιπόν να προβληματιστούμε και να αναγνωρίσουμε ότι η παροχή στήριξης των μεταναστών που βρίσκονται στη χώρα μας μπορεί να βελτιώσει βαθιά την υγεία και την ευημερία των ατόμων αυτών να δημιουργήσει μια ασφαλέστερη και πιο ευτυχισμένη κοινωνία για όλους.